

BAČKO KLASJE

VJERSKO-INFORMATIVNI LIST

NAŠA SLAVLJA U

ZNAKU

NINA

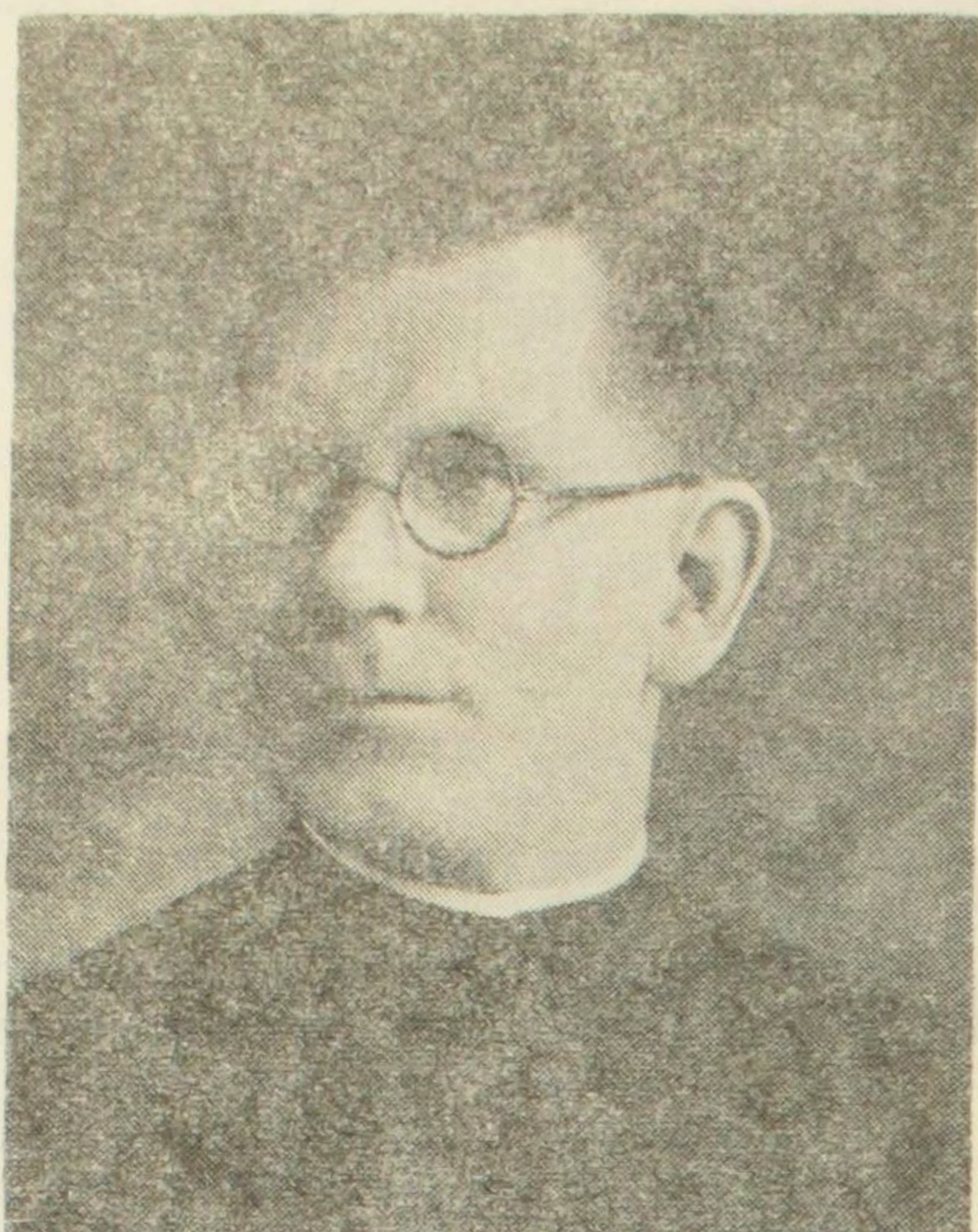
879-1979

Svjedoci smo da i ova godina naše crkvenosti protiče u znaku domovinskih jubileja. Zadnjih godina osjeća se veliki interes za hodočašća i slavlja značajnih datuma u našoj tisuću i tristo godina dugoj povjesti u krilu Kristove Crkve. Tim slavljinama pokušali smo osvježiti stare tradicije novim obećanjem za budućnost. U svibnju mjesecu ove godine, digla se naša Crkva i okupila na Petrovom grobu u Rimu, po prvi put oko Petra u osobi Ivana Pavla II. (VIDI str. 4)

CRKVU IZ BAČKE NA SLAVLJU U NINU PRETSTAVLJALO JE 12 AUTOBUSA VJERNIKA. MLADI SU PRINIJELE KAO DAROVE ZAVJETNI KRIŽ OD SLAME I RUČNE RADOVE SA JUBILEJSKIM SIMBOLIMA.

MSGR PAVAO BEŠLIĆ

UMRO JE SVEĆENIK DOBROGA SRCA

(U spomen Mons. Pavlu
Bešliću)

U kasno predvečerje 20 rujna o. g. Gospodin je pozvao svog vjernog slugu Mons. Pavla Bešlića, apostolskog protonotara, blizog i dugogodišnjeg suradnika dvojice subotičkih biskupa Budanovića i Zvekanovića, da otpočine od svojih narnih dana. Nakon duge i sa velikom strpljivošću podnesene bolesti predao je svoju dušu Gospodinu Isusu kojemu je ne samo sviješću nego i srcem služio kroz pedesetpet godina svećeničkog i sedamdeset i osam godina vjerničkog življenja.

Kada bi se u jednu rečenicu mogla sažeti ova tako bogata osobnost staroga prelata onda bi ona bila izražena jednom riječju imao je veliko ljudsko i svećeničko srce. Ta je realnost zračila iz njegova bića bilo onda kada je poput milosrdnog samaritanca sjedio satima u katedralnoj ispovjedaonici, koja je uvijek bila okupirana. Sada se može čuti među vjernicima: »ispovjedala sam se kod njega više od dvadeset godina«. To srce je uvijek imalo blagu riječ i za one koje je trebalo ukoriti. Nije tajna da je u mnogo slučajeva on bio misija »dobre volje« koja se je oku-

šala i u bezizlaznim situacijama. Pa i onda kada mu misija nije uspjela, mislim da je u duši ostavljao dojam izrazito plemenitog i dobrog srca. Ta je dobrota koji puta išla preko onih naših uobičajenih granica. Kao anegdota se priča, da je kao odgojitelj u jednom zavodu, davao mladićima cigarete, iako je to bilo strogo zabranjeno, ali kad su ga lijepo zamolili, nije im mogao odbiti.

Takve su dojmove imali o njemu vjernici po župama gdje je kao svećenik boravio i djelovao. Ta njegova ljubav bilo je ono što je poput neizbrisivog traga ostajalo za njim kada je prolazio. Za nj se zaista može reći da je prošao svijetom dajući svjedočanstvo jednog plemenitog dobrog i svećeničkog srca. Ignacije iz Antiohije uspoređuje Crkvu sa biskupom sa harfom u kojoj su svećenici strune. Sada nakon odlaska Mons. Pavla Bešlića harfa je naše domaće Crkve siromašnija za jedan topli i bogati ton njegova svećeničkog srca. No mi vjerujemo u zajedništvo i sa onim dijelom Crkve koji je već prešao u puninu života, pa stoga vjerujemo, da se ta struna danas već savršeno ukomponirala u vječni hvalospjev slavi Trojedinoga. To srce koje je razoružavalo naša srca, zar nije u hipu osvojilo Božje Srce? Zar je mogao ne čuti riječi: »Dođi slugo dobri!«? On je živo vjerovao, da će u predvečerje života biti suđen po ljubavi i zato u toj vjeri nije mogao biti postuđen. A nama preostaje da Bogu reknemo jedan topli hvala za dar, toga svećenika dobroga srca.

LIK

Cijenjeno Uredništvo!

Dozvolite mi jedan osvrt. Iskrenim zanimanjem pratim Vaš-naš vjersko informativni list „Bačko klasje“. Veseli me svaki korak naprijed. Čestitam na uspjelim uvodnicima, člancima i dobrim reportažama. Zanimljive su i vijesti s informativnim osvrtima.

Drago mi je što se ni godišnjice naših znamenitih ljudi ne zaborave. Jedan od onih koje ne smijemo zaboraviti svakako je i naš „Ivarica“. Kad sam u prošlom broju BK (br. 4/79.) vidjela naslov „Ivan Kujundžić

Iz naših pisama

— o 10. godišnjici smrti“, trgla me je svijest, da je među nama već 10 godina praznina koju je ostavila nagla smrt istaknutog velikana na duhovnom i kulturrom polju naše narodne stvarnosti.

No, moram priznati da me je iznenadio tako šturi osvrt na tu godišnjicu. O takvom liku na obzorju naše povijesne afirmacije ne bismo se smijeli zadovoljiti, jednostavnim izrošenjem programa komemorativne akademije...

Ne bi li se moglo i trebalo osvrnuti, makar i sažeto radi ograničenog prostora u listu, na njegov život i rad, da se ne bi pred novim naraštajima zatrli svijetli tragovi što ih je njegova pojava ostavila među nama!? „Svijetli tragovi“ kažem, jer svećenika Ivana Kujundžića, čiju 10-godišnjicu smrti spomirjemo, možemo svrstati među one velikane naše male ali jedre grane roda hrvatskoga, koji su zaslužili kao duhovni vođe i kulturni graditelji njene prisutnosti u datom povijesnom momentu i razdoblju.

Svi mi još znamo tko je bio Ivan Kujundžić. A znat će i buduća pokoljenja naša, ako mi budemo kadri ocijeniti i predati im njegova djela. Uz brižnu svećeničku aktivnost i patnički život veoma je širok i raznolik „pano“ književnog i kulturnog rada našeg „Ivarice“. Od one čisto duhovne literature prevedene s djela renomiranih francuskih duh. pisaca i vlastitih religioznih spisa pa do književno znavstveni djela koja su iziskivala dugogodišnji strpljiv istraživački posao.

Jedno zaokruženo sazranje o književnoj djelatnosti † Ivana Kujundžić dat će nam i pogled u njegovu knjigu pripovjesti „DERAN S OČIMA“, napose u bibliografiji od 76-94 strane.

Ivan Antunović u predgovoru svoje knjige: „Rasprave o ...“ iz godine 1882 kaže i ovo: „Ovo sve napominjemo zato, da onaj, koji bude pošao mojim tragom, a takav će se roditi, kojega će srce težiti svom rodu, o tome neću da dvoim, neka zna kamo da se okreće, gdi da što traži.“

To rodoljubno književno proročanstvo, čini mi se da se ispunilo 2. lipnja 1912. godine, kada se je na Verušiću kraj Subotice rodio Ivan Kujundžić koji se je kako znamo, kasnije kao svećenik zdušno bacio na istraživački povijesno književni rad za svoj bunjevački rod.

Nije li dakle zaslužio da se o njemu nešto više kaže i u ovom našem glasilu „Bačko klasje“...?

Zahvaljujemo Vam na Vašem prigovoru koji je svakako na mjestu. No moraju Vam biti poznate i uredničke muke. Puno puta čovjek mora objaviti članke koji mu nisu po ukusu ili se možda čak sa njima ne slaže, iz ljubavi prema onome koji je poslao neki svoj prilog. A kako se iz Vašeg dopisa vidi da ste u tim stvarima dobro upućeni, pa bi ste nam u buduće u takvim prilikama mogli poslati i svoju suradnju.

Riječi tvoje Gospodine, duh i život

Početak nove školske godine a s njom nekako općenito početak jedne nove godine, staviti će nas sve, cijelu Crkvu, pred jedan stari ali uvijek novi zadatak evangelizacije, katehizacije, kako to stručno zovemo a što bi se jednostavnije reklo, da sadržinu svoga vjerovanja i život koji iz toga proističe nekako prenese-mo na generacije koje dolaze, kao i na one do kojih ta vesela vijest o oslobođenju još nije došla. Velik je to i veoma težak zadatak. Posljednja sinoda biskupa raspravljala je o tome. Sveti otac Ivan Pavao II. se sprema izdati dokumenat upravo o toj tematici. A svećenici i teolozi stručno će o toj tematici raspravljati i pisati. No problemi i poteškoće koje osjećaju oni koji zauzeto žele prenijeti sadržaj svoga vjerovanja time neće biti uklonjene. Kako tu sadržinu vjere sam doživjeti kao nešto bez čega se ljudski a pogotovo kršćanski ne može živjeti? Kako nadalje tu svoju nutarnju potrebu formulirati, da ona bude uvjerljiva i prihvatljiva od djeteta koje živi u posve drugim kategorijama nego odrasli? Kako tu vjernost prikazati mladima koji su izloženi tolikom utjecaju vrijednosti, u školi, preko sredstava društvenih komunikacija, radija, tiska, televizije? Što učiniti da ta vjernost uđe u jedan mladi život kao temelj i osovina tog života? Kad sve to gledamo čini se kao da stojimo pred nepremostivim poteškoćama i onda često ponavljamo, tu bez posebnog Božjeg zahvata neće ići.

Ponovno otkriti Božju Riječ

Sigurno je da je Božji milosni zahvat potreban u prenošenju Božje poruke, ali najprije mi moramo učiniti svoj dio. Kada je riječ o prenošenju vjere u Božju riječ, onda tu često gubimo iz vida da je Bog čudesno vezao velike milosti uz samu svoju riječ. Zato nam je potrebno ponovno otkriti Božju riječ u svoj svojoj širini, visini i dubini. Otkriti da šaka svetspisamska riječ, a osobito Evanđelje sadržava u sebi više ili manje odsjaja vječne Očve Riječi-Isusa Krista; dakle stanovitu Božju prisutnost, ne samo sadržinom kojom prenose Božju misao ili poruku, nego da sama riječ Svetoga Pisma u sebi krije jednu posebnu Božju prisutnost. U tom smislu možemo shvatiti sv. Jeronima, kada kaže: »Mi jedemo njegovo tijelo i pijemo njegovu krv u božanskoj Euharistiji, ali također i u Čitanju Svetoga Pisma.« A sv. Augustin piše:

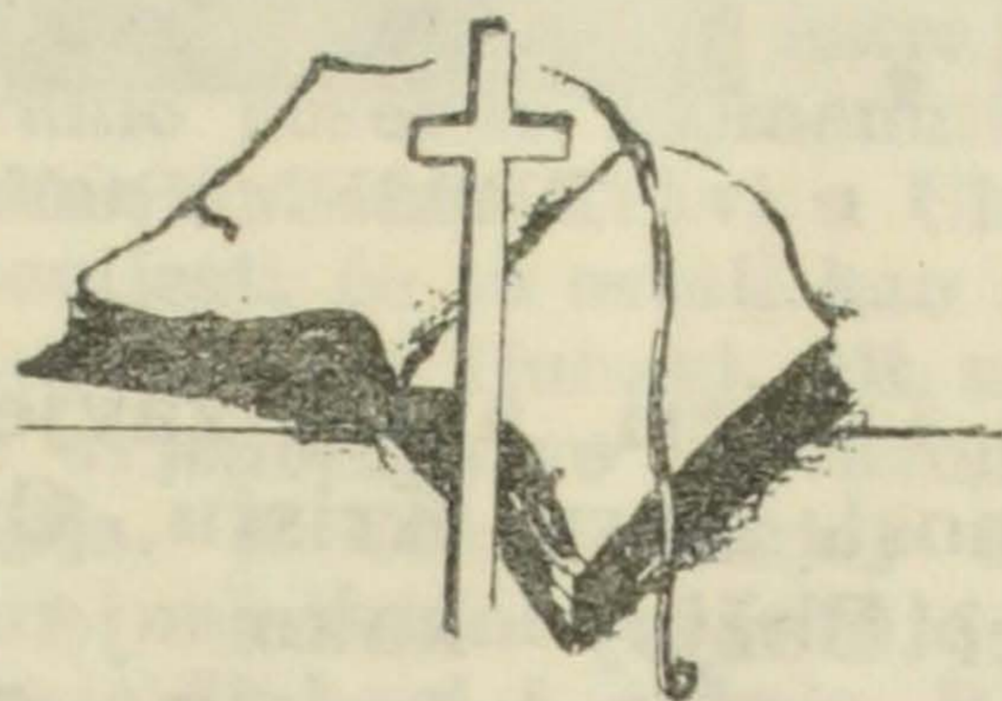
»Recite mi braćo; što vam se čini da vrijedi više: riječ Božja ili Kristovo tijelo? Ako hoćete istinito odgovoriti, morate priznati da riječ nije manja od tijela Kristovog. I stoga ako tada kad dobivamo tijelo Kristovo usredotočimo svu pažnju da ništa ne padne iz naše ruke na zemlju, na isti način moramo biti pažljivi da riječ Božja kada je primimo ne ishlapi iz našeg srca, zato što govorimo i mislimo na drugo. Nije manje kriv onaj koji je primio nehajno riječ Božju, kao onaj koji je iz nepažnje pustio da padne na zemlju tijelo Kristovo.«

II. Vatikanski Koncil kao da želi ovo kodificirati kaže: »Crkva je uvijek častila božanska Pisma slično kao i samo Gospodinovo Tijelo, budući da — osobito u svetoj liturgiji — ne prestaje uzimati i pružati vjernicima kruh života tako sa stola riječi Božje kako sa stola Kristova.« Pitanje je sada kako tu čudesnu moć otkriti?

Snaga se Božje riječi otkriva, živjeći je

Misterij je to vjere, ali misterij koji se može i iskusiti još jednostavnije nego li misterij Isusove prisutnosti u sv. Pričesti. Kako? Veoma jednostavno, onako kako su nas učili sveci. Sv. Bonaventura kaže, da moramo uzimati riječ po riječ, kao što djeca u pučkoj školi uče pisati i razlikovati slovo po slovo, da bi tako naučili sricati, pa čitati i konačno razumjeti smisao. Dakle uzeti jednu rečenicu iz Evanđelja, osobito one jednostavnije kojima nije potrebno mnogo tumačenja npr ona riječ, kada Isus kaže »što god ste učinili jednom od moje najmanje braće meni ste učinili!« (Mt 25,40). Uzeti tu rečenicu vjerničkim srcem, to jest živom vjerom da to Isus govori meni, a to je izvan svake sumnje, jer to tako kategorički tvrdi, da će na dan suda pitati svakoga pojedina od nas bez obzira na službu, položaj i čast. Ako je to volja Isusova dosljedno Božja, onda je to za mene Isusova sljedbenika, zakon To znači ja to trebam u život staviti. Dosljedno, svatko tko mi se približi jest taj »najmanji brat« i tada postupati tako kako bismo željeli da postupamo prema Isusu. Da je to teško to je sigurno ali nije nemoguće, dapače onaj koji to pokuša doživljava relativno brzo Božji odgovor, a taj je redovito; izvanredni mir, sreća u srcu i u savjesti, koju čovjek želi podijeliti sa svima, novo svijetlo za život, jedan životni optimizam, koji zrači iz onog koji na taj način živi Božju riječ. Tako duša koja živi Božju riječ postaje sposobna, dapače osjeća se siljena snagom samoga susreta da svjedoči drugima o snazi vlastitog susreta sa Božjom riječju. Tada svjedoci postaju svi, svatko u svom redu; i otac obitelji i prodavačica cvijeća; svećenik i bolesnik prikovan za svoju nogu, cijeli Božji narod postaje svjedokom. A takvo svjedočko iskustveno naviještanje ne može biti neprihvaćeno, ne samo od vlastite djece i ukućana koji će sami postati svjedoci jedne nove stvarnosti, nego i sa onih ljudi koji su Crkvi i Božjoj stvarnosti često puta veoma daleki. Jer tada u stvari po nama djeluje sila Duha svetoga i snaga koja izbija iz same Božje riječi.

Možda će se nekome činiti i da je to nemoguće. Velim Vam toliki su uspjeli. Pokušajte i sami ćete se osvjedočiti. Ako se odvažite, uspjeh neće izostati, a tada bih vas zamolio da svoje iskustvo stavite na papir, pa bismo ga onda objavili na poticaj drugima, zajedno sa iskustvom onih koji su uspjeli. Na koncu bih vas samo želio potaći: Dodite i kušajte, kako je dobar Gospodin.

ŽIVLJENA RIJEČ

U znaku obnovljene vjernosti

Širom naše domovine, kroz cijelu godinu »Znak Velikog zavjeta« bio je pred očima današnje generacije, da bi NIN bio kulminacija i najveći naš skup na razini vjere.

Sadržajno značenje i poruka svih tih slavlja već nam je poznato, a to je obnova obitelji preko Euharistije i molitve: »HRVATSKA KATOLIČKA OBITELJ DNEVNO MOLI I NEDELJOM SLAVI SVETU MISU«. Obnavljanjem pradjedovske vjernosti tokom jubileja u prvom redu u svijesti nam je stanje našega trnutka na našem prostoru i u našem vremenu. Nin bi morao biti jedan veliki spomen-čin, naša povjesna anamneza, koja će nas uvijek sjećati na potrebu pročišćavanja naše konkretne vjernosti, da nam dozove u svijest vrijednost našeg prisustva u krilu Rimske Crkve, i naše vjernosti Bogu. I samo u tom duhu možemo proniknuti u smisao naših slavlja, posadašnjenuju velikih događaja iz naše bogate povjesti. Naše obećanje tada se pretvara u jedan »Veliki zavjet« nas i naših si-

BRANIMIROVA GODINA U SUBOTICI

nova i kćeri, a taj zavjet jest vjernost Isusu Kristu, Crkvi i Majci Božjoj kako je rekao Petrov nasljednik našoj Crkvenosti sakupljenoj u svibnju na Petrovoj stolici. Kao što je 879. god. papa Ivan VIII podigao ruke i blagoslovio hrvatski narod, tako je isto učinio današnji papa za bolju budućnost našeg naroda, koja će i ubuduće nadamo se, biti istkana lijepim nitima vjere naših velikana i cijelog naroda.

Pohrlila je naša Crkva i u Nin, gdje nam kamen govori o prošlosti, na koji je 2. rujna stavljen veliki Zavjetni križ, koji će biti svjedok i u našim

obiteljima da bismo s njim ispisivali i nadalje našu povjest. Naša Crkva hodočasti na sveta mjesta, na kolijevku svojeg rađanja, da bi časteći uspomene dobili snagu za nove preporede. Crkva u Hrvata, i naš krst časni, nisu nastajali silom, kako je rekao kardinal Šeper, nego su utjelovljeni u narodu i prolazi zajedno s njim sve Golgote ali i sva nova rađanja. I sva naša hodočašća na sveta mjesta, trebala bi biti uvijek prožeta sadržajem i životnom odbranom vjere. Ostavili smo kamenje Nina da svjedoči budućim naraštajima i sada može mirovati, ali ako se naša vjera okameni, kamenje će se raspuknuti i progovoriti nama za svjedočanstvo.

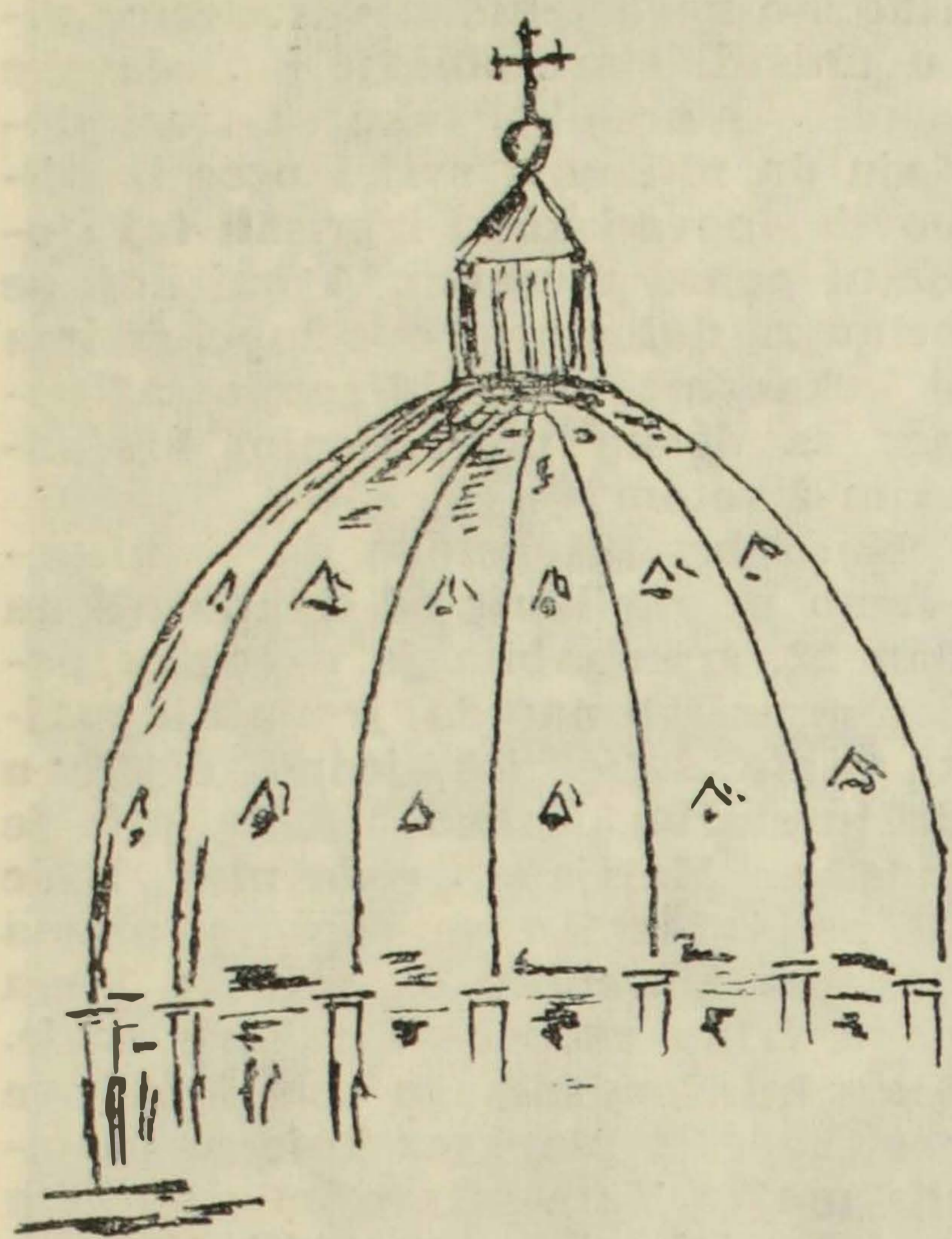
Branimirova godina u Subotici

Kao i u drugim biskupijama tako je i u subotičkoj katedrali dne 29. lipnja 1979. g. proslavljena BRANIMIROVA GODINA na veoma svečan način. Sv. Misa je bila navečer pa je bilo dosta zgodno doći. Tako su bili iz: Subotice iz svih župa, Tavarkuta, Žednika, Bača, Bačkog Monoštora, Bačkog Brega, Sombora, Novog Sada, Bačke Palanke, Vajske, Đurđina, Male Bosne itd. Lijepo je bilo vidjeti mlade u narodnim nošnjama kako su prinosili svoje darove na oltar. Bilo je bure vina, ručni rad sa grbom, voća, žita, misnog ruha itd.

Slavlju je predsjedao domaći biskup msgr Matija Zvekanović u koncelebraciji brojnih svećenika.

MLADI IZ BAČKE U NINU

AKTIVNI ODMOR PAPE IVANA PAVLA II.

Neke istine postaju u pojedinim povjesnim etapama života Crkve, nekako posve vidljive. Kada je pred nešto više od sto godina bila proglašena dogma o papinoj nezabudivosti u stvarima vjere i morala i od kada ga se je stalo nazivati Kristovim najmjesnikom, bilo je dosta glasova oporbe i protivljenja, čak i u samoj katoličkoj Crkvi. Nama danas ni malo nije teško vidjeti da to nije samo lijepi naslov, nego stvarnost. Tko u tom bijelom ocu čovječanstva ne osjeća jednu izvanrednu prisutnost i ljubav. Tko ovih ljetnjih večeri, dok su se mase katoličkih mladića i djevojaka sakupljali u sjenama starog dvorca i vjekovnih maslina i pinija, nije u novom svjetlu doživio sveti ugođaj Isusa koji u Osobi ovoga sina poljskog roda, prima, sluša, bodri, razgovara, tješi i pjeva sa tisućama mladih kao otac u svetoj intimi svog ljetnjikovca. Tko opet u njegovoj skrbi za onaj nesretni narod »u barkama« koji bježi iz vlastite domovine, ne prepoznaje onaj bolni uzdisaj Isusov, koji mu se je toliko puta znao otkinuti od srca, kada je za svoje suvremene govorio; žao mi je naroda!

Otac naroda

U njegovom su srcu prisutni svi narodi i svi slojevi Božjega puka. I dok jednim najavljuje svoj očinjski dolazak, da se u svetoj intimi oca i pastira susretne sa Crkvom u svakom pojedinom narodu, nikada ne gubi iz vida svoga univerzalnog poslanja. Dok se sprema u posjet Crkvi u Irskoj, Sjedinjenim Državama Amerike, Filipina, da sa njima dijeli radosti i nade tjeskobe i boli, misli, moli se i hodočasti za velike potrebe čovječanstva, kojemu želi progovoriti sa najvišeg ljudskog vidikovca iz sjedišta Ujedinjenih naroda u New Yorku. Sav je zaokupljen pitanjem jedinstva sa onom braćom sa kojima nas još ne veže

PAPA IVAN-PAVAO II

puno jedinstvo vjere i ljubavi. Zato ljubavlju prima delegaciju carigradskog patrijarha i izmjenjuje pisma s njima ali u isto vrijeme dijeli s njima muke u poteškoćama u kojima se patrijarh u ovo posljednje vrijeme nalazi. Ne zaboravlja ni Crkve u malim narodima, piše im pisma da ih potane vjernost i ustrajnost. Tu moramo posebno spomenuti Papino pismo upućeno Crkvi u Ukrajini. U povijesti će to ostati kao svjedočanstvo takta i ljubavi, ali u isto vrijeme svjedočanstvo odvažnosti i istoljublja. I Crkvi Božjoj među Hrvatima neprestano obasiplje značima svoje ljubavi i pažnje. Blagosilje kamen temeljac splitske katedrale. Šalje nam na proslavu u Ninu kardinala Franju Šepera i po njemu nam šalje divnu svoju poruku u pismu. I u to isto vrijeme izdaje dokument o kršćanskom odgoju po katoličkim odgojnim ustanovama, dijele brigu o sudbini seljaka u današnjici i sutrašnjici, razmišlja o katehizaciji i evangelizaciji. Uvelike časti svoje predšasnike. Uistinu srce za cijelo čovječanstvo poput Srca Isusova!

ZAVJETNI KRIŽ U SVAKU

KATOLIČKU KUĆU. SVAKA

KATOLIČKA OBITELJ SE

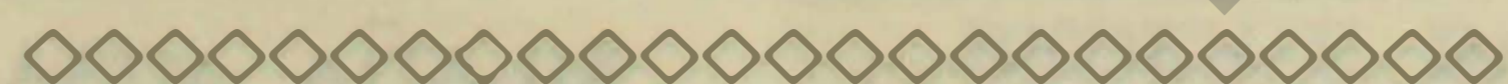
DNEVNO MOLI I NEDELJOM

SLAVI SVETU MISU! Odluka

je ovogodišnja naših biskupa,

kao uspomena na 1100 godina

naše katoličke vjernosti Crkvi.

NOVI TAJNIK SINODE BIS- KUPA U RIMU

NAŠ BISKUP NA POSVETI
TAJNIKA SINODE BISKUPA
MONS. JOZEFA TOMKO
U RIMU

Na osobni poziv Mons. Jozefa Tomko, titularnog nadbiskupa dukljanskog i generalnog tajnika Sinode biskupa cijele Crkve u Rimu, naš biskup Mons. Matija Zvekanović, sudjelovao je na svečanostima njegovog biskupskog posvećenja, kao i u pripremanju i zahvali. Mons. Tomko je Slovak iz Udavskog malenog mjestanca blizu grada Humene u istočnoj Slovačkoj. Svoje studije je završio u Rimu i radio u više rimskih centralnih ureda. Taj visoki prelat primio je biskupsko posvećenje iz ruku samoga sv. Oca Ivana Pavla II na blagdan Sedam žalosti BDM ili kako Slovaci od milja nazivaju svoju narodnu zaštitnicu „Sedembolesna“. Posveta se obavlja u čuvenoj Sikstinskoj kapeli, uz učešće 21 kardinala oko 60 biskupa i velikog broja slovačkih katolika iz svijeta i nekoliko manjih skupina iz domovine Slovačke. Obredi su se obavljali talijanski i slovački Sv. Otac je veoma toplo i očinjski pozdravio, pohvalio i osokolio taj vjerni katolički narod pod Tatrama. Pozdravio ih je njihovom materinjskom riječi slovačkom. Naš je biskup sudjelovao i dan ranije u duhovnoj pripremi na posvetu u svečanoj koncelebriranoj Misi na grobu sv. Ćirila, u rimskoj crkvi sv. Klementa. Sudjelovao je također i u Misi zahvalnici koju je visoki rimski prelat održao dan po konsekraciji u Slovačkom Zavodu sv. Ćirila i Metoda u Rimu.

MLADA MISA U ŽEDNIKU

Ovogodišnji mladomisnik Marijan Đukić 22. srpnja bio je predmet i divljenja i čuđenja mnogih koji ne mogu shvatiti što se to zbiva s mladim čovjekom kad u ovo naše vrijeme želi biti svećenik. Neobičnost je još i u tome što Marijan svoj svećenički život započinje izvan granica Bosne u ravnoj Bački u kojoj se zaista osjeća sva ozbiljnost ovih Isusovih riječi: »Žetva je velika, a poslanika malo«.

Dolazi Marijan iz bosanske posavine, iz sela Domaljevca koje se obuklo u zelenilo posavske doline, u tanko vrbovo šipražje, od čega vrijedne ruke Marjanove braće stvaraju umjetničke i korisne predmete pokućanstva. Prolaznik kojeg put nanese kroz Domaljevac mogao bi zaključiti po novim i lijepim kućama da je to mlado mjesto, ali ta moderna zdanja sagrađena su na čvrstim temeljima prošlosti. Ulazeći u Domaljevac odmah se može susresti mnoštvo djece, koja vedra i nasmijana lica prate prolaznika sa jednom nenametljivom dobrodošlicom. A narodna nošnja, koju je zub mode ipak malo promjenio, daje naslutiti da tu ima života i tradicije.

Mjesto Domaljevac smješteno je na desnoj obali Save između Bosanskog Šamca i Brčkog a prvi zapisi koji govore o stanovnicima toga mjesta datiraju iz 1860. godine. Crkva posvećena sv. Ani sagrađena je 1894. godine, koja je već dotrajala i upravo na Mladoj misi župnik, popularni fra Reko, objavio je svijetu radosnu vijest da je dobivena dozvola za gradnju nove crkve, što nije lako dobiti, a vjernici su, po riječima župnika, već skupili nešto potrebnih sredstava i još uvijek daju. Domaljevac danas broji oko 5 tisuća stanovnika od kojih su uglavnom svi vjernici.

Domaljevac još uvijek brojčano raste, zbog razmjernog velikog broja djece (mladomisnikovi roditelji su rodili 4 sina i 3 kćeri); nekoliko stotina djece i mladih daju garanciju da ovo mjesto neće izumrijeti. Za Mladu misu i djeca i mladi su se složili sa starima i angažirali se jer, to je i njihova dika. Mladi ne odlaze u svijet, nego ostaju kod kuće a za-

pošijavaju se u Bosanskom Šamcu ili u Brčkom koje je kulturni i privredni centar onog kraja.

Sava koja se probija kraj Domaljevca, nije granica koja bi razdvajala stanovnike Slavonske i Bosanske strane nego povezuje u jednu životnu igru pretapanja i kolanja, kao krv u žilama. Došli su na taj dan i jedni i drugi, i staro i mlado, posebno mladi u narodnim nošnjama, koji nam vraćaju sjećanja u vrijeme naših pradjedova koji su nam svojim životom namakli vjeru i uzdanje u Bogu. Vjera mladih kao i starih je vjera ponosa u Domaljevcu. Mladi ne vole čvrstu ruku ni župnika ni djedova. Nekada se s njima ne mogu ni složiti, ali za Mladu misu, bili su svi jedno srce, jedna ruka, jedna pjesma... Jer to je bio dan i njihova ponosa. Nema te brane, niti mode, niti morala koji bi im uništilo vjeru kao dio ponosa.

MLADA MISA U DOMALJEVCU

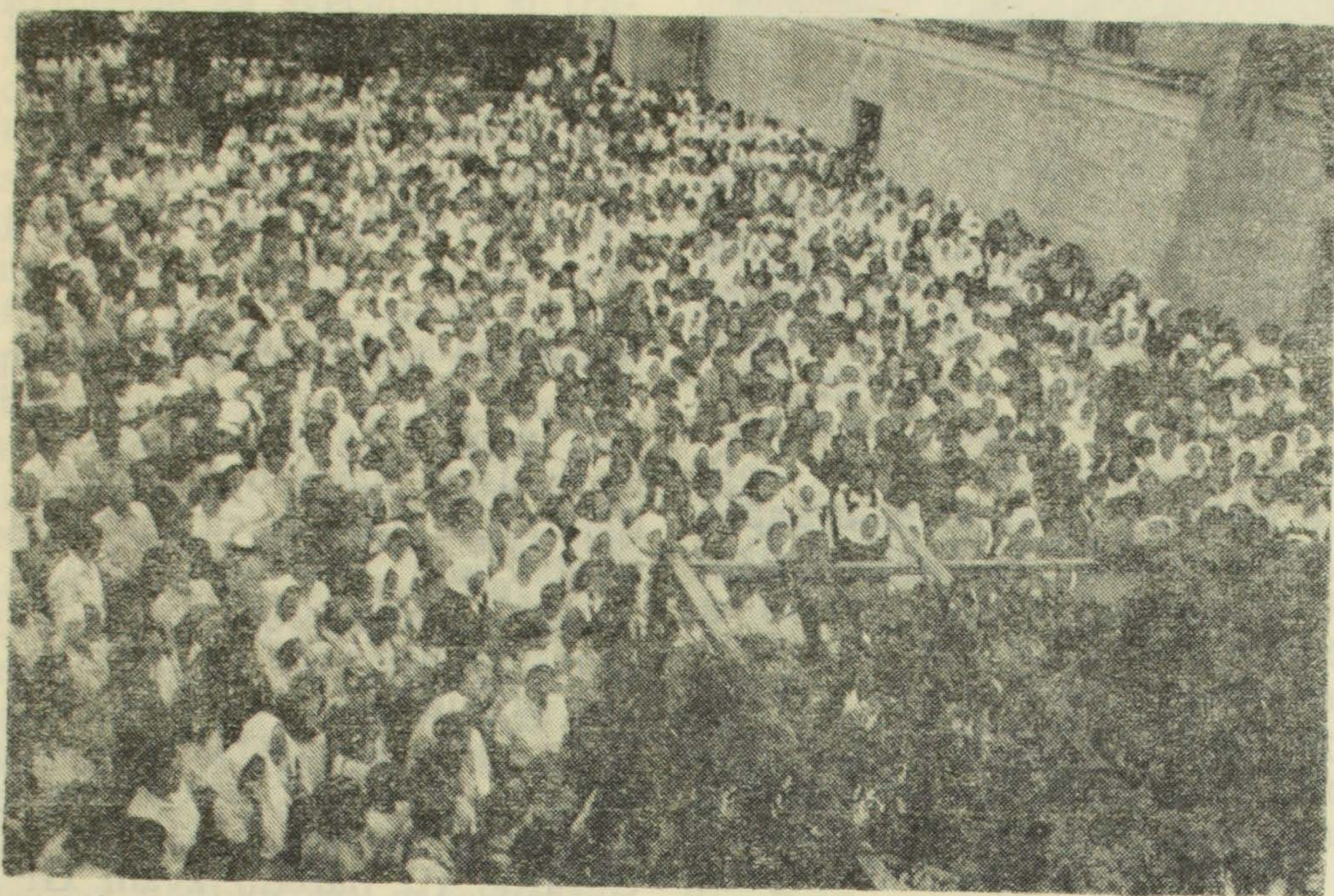
Kao što nova tehnika i traperice nisu uništili stare običaje i djedovske tkanice i prsluke, tako se stari nadaju da niti novi svijet neće iz njihovih sinova i kćeri izbrisati taj stoljetni ponos vjernika. A oni koji se brinu za duhovnost ove župe, se ima li kakav most koji bi spojio taj ponos sa doista proživljenim kršćanskim životom?

Kuća br. 164 gotovo da se ni-počemu ne razlikuje od ostalih ali na dan 22. srpnja bila je u centru pažnje mnoštva naroda, jer iz nje majka Kata šalje još jedno dijete u Božju službu. Nakon Mande koja je sada s. Marijana, redovnica Naše Gospe, i Marjan se uspinje prema Božijem žrtveniku da prinese Bogu svetu žrtvu za sebe i za sve svoje. Kuća mlademisnika u sebi krije sve poteškoće života kroz koje je prolazila majka Kata sa svojim pokojnim mužem, dok nisu osposobili djecu za

DAR BOSNE

život. Otac Mato po Božjoj volji nije mogao biti tjelesno prisutan, ali kako su rekli govornici, vjerujemo da je od pratio svaki korak svoga sina mlademisnika iz Neba. Dubeke bore na licu majke Kate i izuljane ruke upristupnjuju nam svu gorčinu života jedne majke, koja je u poratnim godinama po bačkim ravninama radila, kopala i sijala i tako pripravljala put sinu Marjanu koji će na tom istom tlu obrađivati, ne više crnicu, nego njivu Gospodnju, na kojoj će biti mnogo posla. Zovu ga bački salaši, zove ga vjerni narod da Bog im na njegova usta progovori.

Bačke ravnice bile su uvijek privlačne za život i nije čudo da je ovo područje tokom stoljeća naseljavalo mnoštvo naroda, tražeći bolje uvjete života. U ove krajeve doselila su se i dva ogranka Hrvatskog naroda, Bunjevci i Šokci. Bunjevci su došli

NAROD BOŽJI NA ML. MISI

BAČKOJ CRKVI

zbog unutrašnje kolonizacije oko 1610. godine iz današnje zapadne Hercegovine i jugozapadne Bosne. Došli su od Livna, Duvna, Imotskog, donje Neretve, Mostara, Konjica, Prozora, Bugojna i Travnika u današnji Bač, Budim, Sombor, Bajmok i Baju. Druga grana, Šokci, bježeći pred turcima, krajem XV i početkom XVI stoljeća dolaze u naše krajeve gotovo do današnje Budimpešte. I poslije drugog svetskog rata velike grupe iz Bosne kreću prema Bačkoj, da u njoj nađu utočište, koje je u Bosni razoreno ratom. U prijašnjim stoljećima narod u ravne krajeve Bačke vodili su njihovi dušobrižnici bosanski franjevci koji već otprije pa tokom XVI i XVII stoljeća vrše duhovnu pastvu u Ugarskoj i kod katoličkih hrvata i kod katoličkih mađara. Osnovali su mnogo samostana po tim krajevima kao što su: Bač, Baja, Tolna, Arad, Radna, a rezidencije u mjestima Temišvar, Mohač, Pakša, Feldvar, Sombor...

U Baji i Baču nalazila su se i filozofska učilišta za franjevece. Tako bosanski dušobrižnici uz suradnju s domaćim klerom i Kaločkim nadbiskupom učvršćivali vjeru koja je čuvana i kovana kroz teška predturska i turska vremena, širom Bosne koja je bila poprište najtežih borbi za održanje kršanskog imena.

Nakon gotovo tri stoljeća Bosna u zadnje dvije godine kao da ponovo otvara svoja vrata prema sjeveru, prema Bačkoj i šalje svoje sinove za pastire Subetičke Crkvi koja je prije rata mnogo svećenika dala gotovo svim našim biskupijama, pa čak i van granica naše domovine. I danas Bačka u sebi ujedinjuje svu dugu i tešku povjest mnogih naroda, kao i naših pradjedova, koji su se borili za »krst časni i slobodu zlatnu« pa makar trebalo napustiti i rodnju grudu. U tom smislu nas opominje naš pokojni svećenik i pjesnik Aleksa Kokić: »Slavnih nam prije-

đb da vrijedni potomci nismo...?«

I Marjan se je odazvao i Bogu i Crkvi, riječima proroka Izajije: »Evo me, mene pošalji« koje je uzeo za geslo svog života, da po svećeništvu bude prvi svjedok vjere braći svojoj.

Dana 15. srpnja u župi Žednik kod Subotice njemu i domićem sinu Franji Davčiku, Bog je preko ruku biskupa Matije Zvekanovića darovao neuništiv pečat Vječnog Svećenika i pozvao ih da budu dostojni nade koja je u njih pohranjena. Postali su svećenici u Žedniku, gdje je isti dan mladomisnik Franjo proslavio i Mladu misu u obiteljskom ozračju. Tu je bilo uspostavljeno zajedništvo između Bosne i Bačke preko dvojice mladomisnika, i tokom cijelog slavlja svi govornici koji su željeli če-

stitati mladomisnicima, vezali su prošlost našeg naroda - koja je tako bogata - sa povjesnom važnošću sadašnjeg trenutka. Isto raspoloženje preselilo se u Bosnu, na obale Save za nepunih tjeđan dana, gdje se ponovo našlo u jednom zajedništvu mnoštvo naroda zajedno sa dvojicom mladomisnika sa svećenicima iz Bosne i Bačke. Na svetoj misi se skupilo veliko mnoštvo vjernika sa dvadesetak svećenika i većim brojem časnih sestara iz više redova. Svi su htjeli stisnuti ruke mladomisnicima, zbog odvažnosti poziva na koji su pozvani. Crkva nije mogla primiti sve mnoštvo pa je napravljen improvizirani oltar vani kraj crkve, sa kojega je progovorio domaći sin Marko Hrskanović koji se sprema u misijske pohode Zambiji. Osvijetlio je lik svećenika koji je uzet od ljudi da bi se vratio ljudima i potpuno se predao narodu i Bogu u službi svećeništva. Uz mnoge deklamacije, misu su pratili mladi iz Vukovara sa svojim sastavom, koji se uspješno uklopio u domaći bosanski ambijent. Na kraju svete mise u Bosni je običaj da vjernici mladomisniku ljube ruke, što je odraz poštovanja koje vjernici izražavaju prema svećeniku, čije ruke će od sada biti uzdignute, kao ruke Mojsija, i da po njima se izlije milost Božja na cijeli narod. Kod kuće je sve uzvanike čekao lijepo uređen i nakićen salaš, koji je za svoje stolove primio preko 1000 uzvanika koji su se svi osjećali kao domaćini. U Bosni ne slavi Mladu misu samo mladomisnik sa svojom rodbinom, nego je to slavlje cijele župe, svi osjećaju zaduženje oko pripreme toga slavlja, svi žele što više učiniti, ali to sve nije radi Marjana čovjeka, nego radi Marjana svećenika, i njihovog vjerskog ponosa, koji posebno u takvim zgodama pokazuje svoje pravo lice. Svečanost Mla-

Nastavak str. 9.

REĐENJE DAVČIKA I ĐUKIĆA

SLAVLJA U BAČKOM KARMELU

Kada prolazite širokim somborskim zelenim alejama najednom izrastu pred vama dva visoka tornja karmelske crkve pokraj koje se smjestio tihi karmelski samostan. Zgrada ovita debelim slojem zelenila djeluje smirujuće dapače djeluje kao neki „začarani“ dvorac iz priča. Poneka silueta karmelskog redovnika, koji ubrzo nestane u dugom svodovlju samostana, pokoji umirovljenik željan svježeg zraka i hladovine u ljetnim žegama i neki prosjak, ometu savršeni mir karmelskog samostana. Ove godine oko ove kuće bilo je veoma živo. Zaustavljali su se kolone autobusa i osobnih kola vrvilo u više navrata pred karmelskom crkvom i samostanom. Odjekivalo je sve od zvonkih dječjih glasova, šuškala je na mladima svila sve se je orilo od pjesme brojnih hodočasnika. Ova je godina u našem Karmelu sva u svijetlu slavlja. Već u travnju o. Marijan Stanko Divić karmelićanin slavio je 50 obljetnicu misništva. Taj skromni monah

ove karmelske kuće kasno je redovničko zvanje. U Karmel ulazi već kao zaredjen svećenik u dobi od 45 godine, nakon što je u svojoj biskupiji (Đakovo) vršio mnoge dužnosti. Župljani njegove župe sa koje je otišao u Karmel nisu zaboravili svoga bivšeg župnika. U živopisnoj nošnji zapadnog Srijema veliko je mnoštvo mladih ovilo svečara, a jasni jek šokačkih tamburica skladno je upotpunjavao liturgijske napjeve.

Na samom početku srpnja skromni brat Anđelko Pašalić proslavio je pedeset godina svojih redovničkih zavjeta. Koga je put nanio u karmelićansku crkvu sigurno je sreo sitnoga redovnika živih očiju i vedra pogleda, kako resi crkvu, kako ljubezno dočekuje goste, kako uslužno dijeli milostinju. To je slavljenik, sin ovoga grada, sin ugledne obitelji Pašalića. Dirljivo je bilo gledati, kako sa mladenačkim zanosom obnavlja svoje redovničke zavjete, a poglavar zahvaljuje

subratu za dar života posvećen Bogu i Crkvi u karmelskoj redovničkoj zajednici. Kakav čar monaške službe u Crkvi, kao darivanje Bogu kroz braću.

75 godina somborskog Karmela

16 srpnja na dlagdan Gospe Karmelske, svečano je proslavljena 75-a obljetnica osnutka somborskog Karmela, što u stvari predstavlja rođendan današnje hrvatske karmelićanske provincije. Godine 1904 došla je iz ugarskog grada Győr-a grupica redovnika i među njima jedan Hrvat o. Gerardo (U narodu zvani Gr-go!) Stantić, sin bačkih ravni i đurđinskih salaša. Uz ovo ime vezala se je sudbina ovoga samostana, a možemo reći i ovoga Reda. Taj skromni i jednostavni muž, koji je gradeći i dovršavajući i samostan i crkvu, izgradio i sebe do punine mjere Kristove i svojim žrtvama utro put do današnjeg rascvata ove redovničke obitelji u našoj Crkvi. U tom je samostanu proveo 52 godine života i umro na glasu svetosti, ostavivši i svom Redu i našoj Crkvi lik istinskog sljedbenika Križa. Njegov grob meta je svih onih kršćana koji ozbiljno žele živjeti svoju pripadnost Isusu Kristu. Nakon prvog svjetskog rata samostan se je našao na uzemlju Jugoslavije, a Vrhovna uprava reda želi da se Karmel proširi u Hrvatskoj. U tom se smislu osniva i sjemenište u samostanu. Pedesetih godina nakon smrti o. Gerarda počinje postepeni rascvat Karmelićanskog reda u nas. Danas hrvatska provincija već broji dvadesetak svećenika, lijep broj braće i nekoliko kandidata, raspoređeni u tri samostana Zagreb-Remete, Sombor i Split.

Na ovogodišnje proštenje Gospe Karmelske bio je pozvan i nadbiskup zagrebački — prvi biskup Crkve u Hrvata. Radi spriječenosti nije mogao osobno doći, ali je zato poslao pismo prioru somborskog samostana i svog delegata Mons. Miju Škvorca, pomoćnog zagrebačkog biskupa, koji se je na žalost teško razbolio u samom samostanu u Somboru.

MSGR CÍRIL KOS U SOMBORU

Pripreme za svečanosti su trajale tri dana, propovjedi je vodio o. Jakov Mamić. A na sam blagdan Gospe Karmelske Mise su se služile na različitim jezicima, na hrvatskom, njemačkom, slovačkom te pontifikalna Misa na mađarskom, prije podne. Glavna svečanost bila je naveče u 5 sati. Svečanu koncelebraciju predvodio je đakovački biskup Ćiril Kos, sa domaćim biskupom Matijom Zvekanovićem ipomoćnim križevačkim biskupom dr. Joakimom Segedi. Uvodnim mislima nas je duhovno digao i uključio u ovogodišnja slavlja Crkve u Hrvata biskup Kos, poslije evanđelja je pročitano pismo nadbiskupa zagrebačkoga, a na koncu slavlja zahvalu je rekao biskup domaćin. Velika crkva bila je ispunjena do posljednjega mjesta. Posebno je bila zapažena prisutnost velikoga broja mladih, od kojih su mnogi bili obučeni u naše živopisne narodne nošnje. Slavlje dostojno jednog ovakovog jubileja.

Somborski samostan je stjecište klera cijele zapadne Bačke. Tu se sastaju na mjesečne duhovne obnove, ali tu slave i mnoge svoje jubileje. Tako je g. Pál Veselić, kupusinski župnik početkom rujna proslavio svoj zlatni misnički jubilej. Tako je eto ove godine raspjevao u proslavama naš tihi Karmel, to duhovno srce naše mjesne Crkve

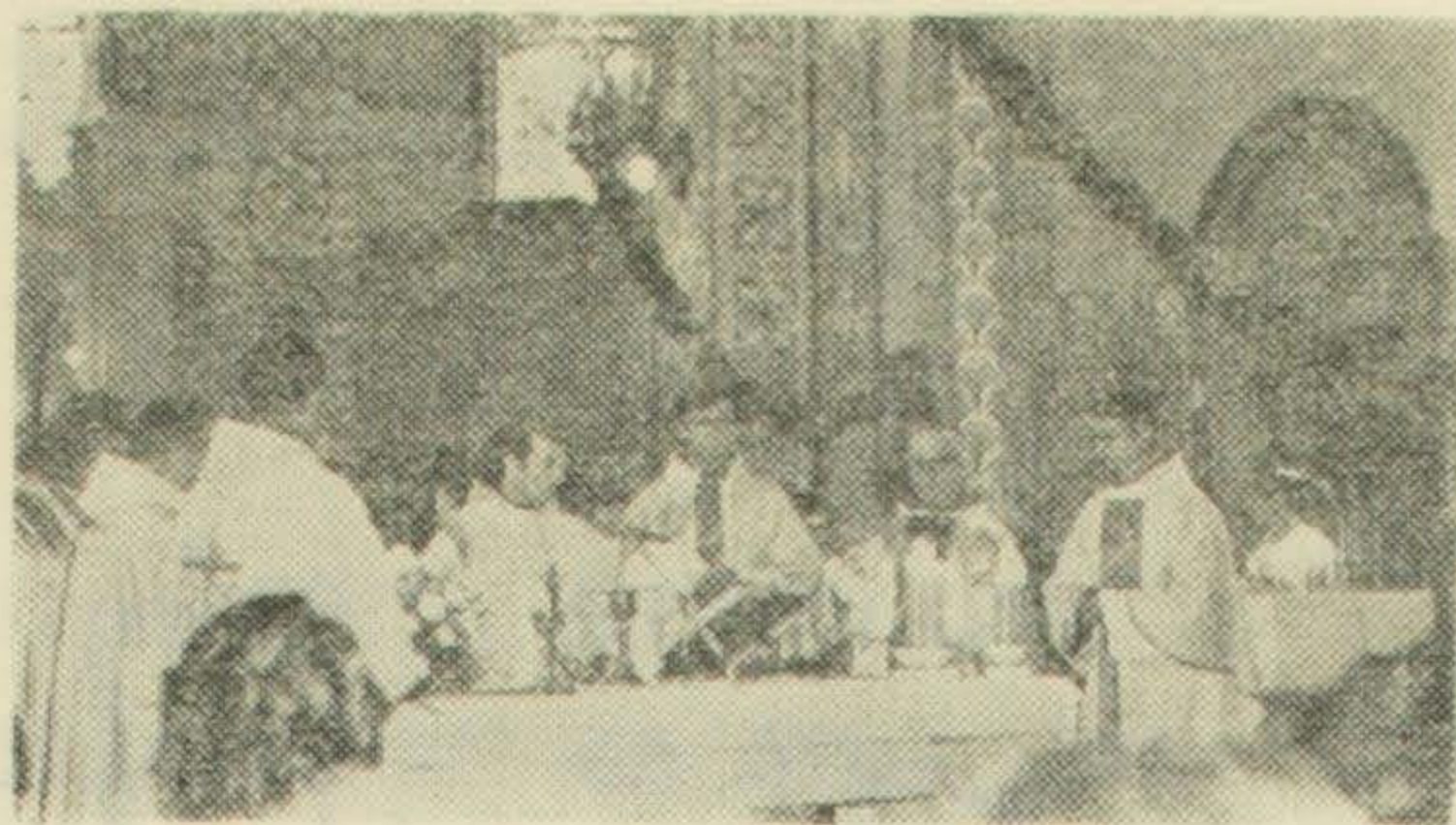
LIK

DAR BOSNE...

(Nastavak sa str. 7)

de mise se pretvara u opće narodno veselje skoro do kasno u noć, ali sve se odvija u najvećem redu i miru sa puno svijesti i odgovornosti.

Poseban kamenčić u tom mozaiku zbivanja bila je omladina u narodnim nošnjama, i s bogatim đerdarima zlatnika oko vrata. To je prilika da se izvuče iz ambara već pomalo zaboravljeno blago naše baštine, koje barem za kratko vrijeme mladi na sebi vole vidjeti. Ta tradicija i vjere i kulture nosi svakoga u svom zanosu i daje potvrdu vjere koja je u srcu, ali i jednu veliku obavezu da rušenjem staroga ne padne i čvrstina vjere, koja nakon ovakvih zgoda treba izbiti na površinu života.

MLADA MISA VLČ. VOJNIĆA

Mlada misa u Subotici

Dana 1. VII o. g. je u franjevačkoj crkvi u Subotici proslavio svoju mladu misu o. LADISLAV VOJNIĆ TUNIĆ franjevac. I ovo mladomisničko slavlje je posebni događaj za vjernike grada Subotice i bliže okolice. Božji narod je u velikom broju dopratio »svog« sina do Božjeg žrtvenika i s njime se radovao što se jedan od njih odlučio Bogu služiti na najizvrsniji način. Posebnu radost mladomisniku je priredio svojom prisutnošću dugogodišnji misionar u Kini o. Aleksije Benigar, sadašnji provincijal o. Karlo Kaić i njegove kolege koji su zajedno s njime bili ređeni u Zagrebu. Svečanu propovijed je izrekao također Bunjevac — Subotičanin o. Efrem Kujundžić. Omladina u narodnim nošnjama i djeca u bjelini su uljepšali dekor ovog slavlja.

Mladomisnik o. Ladislav je primio, blagoslov prije početka svečanog ulaza u crkvu, od svoje sestre Anice. I dok je ona svom bratu davala vidljivi znak blagoslova namjesto roditelja, dotle su, vjerujemo roditelji mladomisnika svoga sina s neba blagoslovili. Naime, o. Ladislav je vrlo rano, još za vrijeme boravka u sjemeništu ostao bez oca i majke. Tete i uje o. Ladislava i njegove sestre branili su se za oboje tako dobro da su postali Božji ljudi. Svečanom objedu, koji je bio u kući mladomisnikove sestre, prisustvovali su mnogi gosti.

Prečasni gospodin župnik župe sv. Jurja, u kojoj je župi mladomisnik rođen i kršten, dekan Blaško Dekanj se pobrinuo da mladomisnik u svojoj krsnoj župi proslavi sekundicije.

Želimo da mladomisnika u njegovu životu prati ona odlučnost i žar za Božju stvar i Božji narod kojom se sada Bogu predao. Neka bude, molimo Gospodina svi, njegovo djelovanje iz ljubavi prema Isusu Kristu blagoslovljeno i uspješno.

ZAHVALJUJEMO DOBROČINITELJIMA »BAČKOG KLASJA«.

ZNAK JE TO LJUBAVI I INTERESA ZA SVOJ LIST HVALA.

Katehetska ljetnja škola u Subotici

Katehetsko vijeće BKJ organiziralo je koncem kolovoza ove godine u Subotici u prostorijama Dječakog sjemeništa »Paulimum-a« sa temom »Prva ispojed i pričest u procesu kršćanske inicijacije.« Skoro dvije stotine kateheta i katehista gotovo iz cijele Domovine uzelo je učešća u toj produžnoj formaciji sa željom da probude i svoje spoznaje, ali još više da u svetom zajedništvovanju izmjenjujući i svoja iskustva još više dožive realnosti, da je ustvari samo »jedan Učitelj« a kateheta je toliko bliži idealu svoga poziva koliko je više posudio sebe Isusu, da kroz njega Isus mogne nesmetano govoriti, djelovati i nadasve ljubiti, jer je to njegovo spasiteljsko djelo. Cijeli taj eminentni zbor htio se je u svetom drugovanju i molitvi sjediniti sa našom mjesnom Crkvom. Zato je bila priređena svečana Euharistija na kojoj su zajednički sudjelovali učesnici škole sa predsjednikom katehetskog vijeća Mons. Ćirilom Kos, biskupom đakovačkim i domaća Crkva Božja koja živi u Subotici sa klerom i glavom svojom biskupom Matijom Zvekanovićem. Naš domaći tisak je veoma pozitivno ocijenio ovu školu i po rezultatima i po ozračju u kojem se je odvijala, što nam je veliku radost, kao svjedočanstvo naše vjernosti Isusu Kristu.

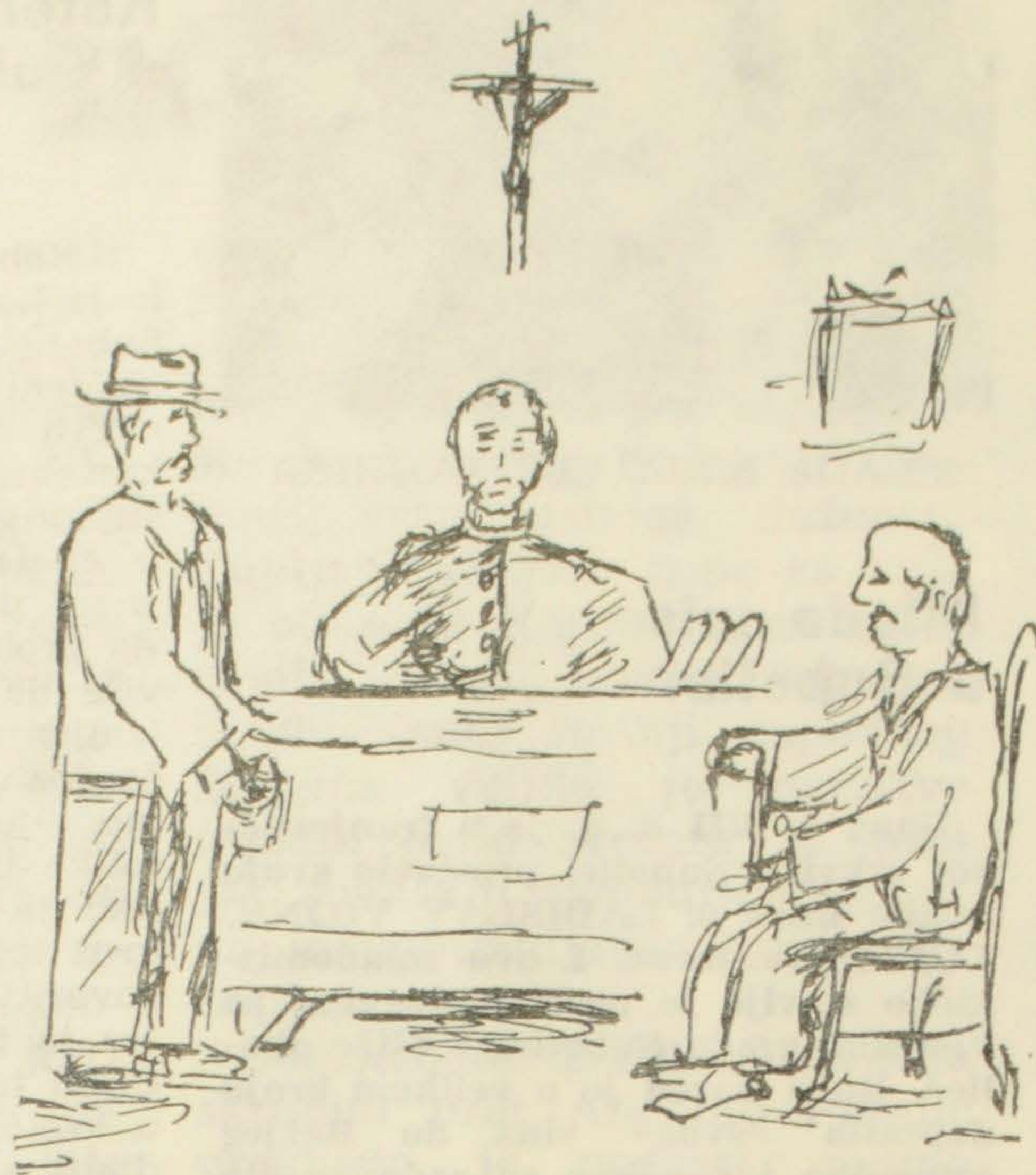
RAZMIŠLJANJE JEDNE BUNJEVAČKE MAJKE O »GODINI DJETETA«

Kako da postanem čestit čovik, majko, pitao me je unuk? Ako ti je obraz čist i oči bistre, sinko, na dobrom si putu da postaneš Čovikom. Mislim da je vrime da se i mi stariji priispitamo i uživimo da je dite cili čovik i da povoljnije utičemo na dite da u njemu izradimo čovika. Čovik se gradi radnom navikom i odricanjem. Nek taj mali čovik nauči cinit ono što ima, nek nauči diliti ono što ima sa bratom i sestrom i poštivat starije.

Roditelji strogo moraju voditi računa, da diti ne služe lošim primierom. Dica moraju imati lipo i veselo ditinjstvo ne od igračaka već od lipi riči i dila ljubavi svojih roditelja; pa će onda postati bistri i pametni ljudi. U stara vrimena bio je običaj da se o Božiću jabuka dili na onoliko dilova koliko je ukućana. Kažu da je to zato da se očuva mir i sloga u obitelji. Možda bi to tribalo i češće činiti, da više mislimo jedni na druge. Mali čovik sve to gleda i piše što vidi lipo i ružno. Zato u ovoj »godini diteta« posvetimo malo više pažnje tom malom budućem čoviku.

Májka

ODPOLAK KUM

Kapljica je pomogla da se inat Ivana i Baše ne pritvori u plamen srdžbe, ali pitanje Verkinog vinčanja nije razčišćeno. Dida Ivan svakako 'oće crkveno vinčanje svoje najmlađe 'ćeri, a ona ne kaže da neće, ali ne kaže ni da hoće.

Nisam mog'o mislit — Jadiku je dida Ivan — da će moju kuću taka nevolja pohodit. I župnik Joza bio kod nas. Pravi je pastir i ne pušta da mu se virnici gube, a što mislite kako je meni bilo, koji Crkvu u srcu nosim, a pod mojim krovom župnik izgubljenu ovcu traži?! A ta moja kukavica, da ne kažem grublju rič, nevišta se čini pa k'o bajage ne zna da je župnik čerez nje doš'o. Poradiva po kući, promrsi koju rič a onda mora ić. Župnik vidi koliko je sati, pa zameće divan o svemu i svaćemu a ja ga jedva i čujem i silom se suzdržavam da ne dreknem na nju nek se tornja iz moje kuće kad već ionako u nju ne spada. Ne znate vi gospodine, kako je to kad rođeno dite i jeste i nije tvoje.

Osićam kako ga glas izdaje, pa da izvućem i sebe i njega iz tog neprijatnog položaja potražim Jozino pismo u kojem mi javlja da će on u mojoj župi obaviti zaručeničku pouku i vinčanje svoje župnjanke, koja ima razlog da sve to ostane tajna.

— Prema ovom pismu, izgleda da su pristali na vinčanje — ohrabrim dida Ivana.

— I njoj je župnik pisao da prikosutra dođe ovamo s'o tim svojim momkom, ali ja, gospo-

dine, ne znam 'oće l' oni 'tit. Teško je u današnje vrime bit' otac. Dok sam je odranio i izučio dobrano sam dlanove našuljio a dok je ne udam kandar ću i tabane našuljit.

— Bilo kako bilo, dida Ivane, ova kuća vam je otvorena, a sve mi se čini, kad Joza koga pozove teško je ne odazvati se.

— Daj Bože da tako bude a još sam vas štogod mislio pitat. Zna, moram se nastarat ko će bit' kum na crkvenom vinčanju. Možda bi Bašo pristao, ako mu vi kažete.

— Eno ga u bašči riže voćke. Sad ću ga zovnit, pa vi to sami razgalite.

Kad se vratih zajedno s Bašom, na licu Ivana ni traga od tuge i nevolje. Sidi k'o dospiven za divan i pomalo svećan.

— Pomažeš gospodinu? — nagovori on Bašu

— Dašta ću s njim. Zvao me da mu pokažem kako se riže voće, al' sve mi se čini da ću ja prija uradit neg' što će se on s kojekakim badavadžijama nadvaniti. Kadgod su župnici učili svit voćke gajit, a ovi današnji nisu kadri ni sami naučit.

Dobro je, pomislim, što je mene uz'o na mindrac. Možda dida Ivan i uspije.

— Bolje je da on radi u Božjem vinogradu — dida Ivan će suzdržano i već manje svećano. I ovako smo „neorizani“, a šta bi bilo da se oni ne bave s nama?!

Bašu začudi što mu Dida Ivan ne uzvratu ubodom, nego se i on

svrstava u neorizine, škljocne makazama i dune kroz podštućane brkove.

— Niki si mi, Ivane skrušen. Kak'a te nevolja mori?

— Mori, borme, bez moranja — dida Ivan će već sasvim snužden. Kad je od Boga, valja se priklonit, kad je od ljudi, triba se uklonit a kad je od svog rođenog diteta, samo se mož' umorit.

Ne sviđa se Baši ovakav tugaljiv divan. Maši se tozle i dok zavija baci jedva primjetan pogled na dida Ivana i nemilosrdno tresne „odrana“.

U svakoj drugoj prilici, ta rič bi digla dida Ivana sa stoca, a sada on još niže obori glavu i sasvim potihom reče: „Jeste odrana, pa je zato rana“.

Bašo se malo zbuni, ali se ne dade uvući u bezpomoćno suosjećanje.

— E, kad je rana, triba je ličit — obrati se Bašo više meni, nego dida Ivanu. — Ličit — ponovi on još naglašenije.

— Dašta da treba, prihvatim ja, zato sam vas i zvao. Dida Ivan 'oće da kumujete njegovoj 'ćeri na vinčanju.

— Gospodine, da ne triba i vas ličit? Koliko ja znam, Ivan 'ćer udaje pa mu triba stari svat, a mladoženja nek se stara s kumom.

— Nastaro se on s kumom — dida Ivan će — ali samo do polak. . .

— A ja da budem odpolak — prikide ga Bašo.

— Ne radi se tu o dopolak i odpolak kuma, nego se tu radi o građanskom i crkvenom vinčanju i o kumu na crkvenom vinčanju a to vi tribate bit — obratim se Baši.

— Vi sad udarili u politiku, samo malo izdaljeg. To su dva odiljena vinčanja, mislite, kao što je Crkva odiljena od Države. Nek je to tako po vašem i državnom, ali šta je sa svatovima? Oćemo l' i nji diliti na crkvene i državne?

— Svatovi su privatna stvar — dodam ja.

— Privatna, velite! Lipo vi to razlikujete i opet po paragrafu crkvenom i državnom, a ja vam kažem da su svatovi javna i narodna stvar. Razlikujte vi vinčanja koliko 'oćete, al' svatove ne mož' dilit. u njima ima mista

za sve, kao što i u narodu ima mista za Državu i za Crkvu. Ko to ne shvaća nek se ne paća u ove poslove.

Uzžestio se Bašo, drži mi pridiku i ne znam šta bi mu odgovorio.

Dida Ivan se ustrepćo, 'tio bi štogod kazat', ali Bašo uz'o ma', pa ne mož' od njegov' doć' do riči.

— Vi učite dicu kako je Isus u jedni svatovi pritvorio vodu u vino da bi se ljudi mogli veseliti ljudskoj ljubavi, a sad vam je sve'dno 'oćel i kad će biti crkveno vinčanje. O tom ovisi, lipi moj župniče, 'oćel Ivan u svojoj kući imat' disnotor jel svatove. Ne čini l' vam se da ne mož' biti prave ljubavi i veselja tamo odkaleg su Boga izburdali med glediče.

— Pa bit će, valjda, i crkveno vinčanje — probili i dida Ivan.

— Bit će da, ko kaki dodatak, za svaki slučaj da se i to obavi, onako posli svega, k'o što ćeš posli svatova počastit s ostatcima dićurliju iz petog komšiluka, a zaboravio si, kukavče, da Bog 'oće bit' na prvom mistu. Zar nismo ti i ja prvo u Crkvi zaručnički upis obavili, pa onda daljedalje sređivali. Jesi l' pomislio kadgod na rastavu od žene? Nisi. Nisam ni ja, a nismo bili bolji neg'i današnji mladi, ali Bog je bio snama i mi smo znali biti s njim, pa nam je život bio bolji, neg' k'o što ti 'oćeš mene u te polovne svatove? ta si se ustrepćo? Slušaj me dobro šta ću ti kazat'. Kumstva još nikom odbio nisam pa neću ni tvom budućem zetu. Uput ga 'di mi je salaš, pa nek' dođe k'o čovik i kaže šta 'oće.

— Ne znam ja 'oće l' on 'tit'?

— Pa dabome da ne znaš, ot kud i možeš znat', ali čovče Božji, znaj šta ti 'oćeš, to bar znaj.

Tako Bašo završi svoju pridiku, spopane makaze i ode u voćnjak, a ja i dida Ivan ostasmo malo zbunjeni. Na koncu smo uglavili da cilu stvar oslonimo na župnika Jozu i dida Bašu, a njima neka Bog bude u pomoći.

Salašar

MAJKA TEREZIJA

DOBITNIK NOBELOVE

NAGRADE ZA MIR 1979

Ljubav božja obdarila je svijet jednom majkom Terezijom koja je postala poznata cijelom svijetu po djelima ljubavi. "Za tu veliku ljubav prema Bogu i bratu čovjeku i čovječanstvo ju je nagradilo nobelovom nagradom za mir u godini 1979.

NAKON 40 GODINA U BAČU OPET NOVI TORANJ

Za župnikovanje pokojnoga dr. Stjepana Tumbasa, 1937. godine bačka župna crkva je dobila novi toranj. 60 metara visoki toranj doživio je jedva 40. godinu postojanja, kad ga je silna oluja u lipnju 1977. oborila na crkveni krov.

Nastojanjem tadašnjeg župnika i dekana Ive Topalića počelo se s prikupljanjem sredstava za obnovu crkve. Svi su se bački vjernici predvođeni Zastupstvom crkvene općine, pa i oni iz inozemstva, a posebno najmlađi puno zalagali. Stotinjak bačkih vjeroučenika prikupilo je više od 11.000 novih dinara!

Na radost cijele šupe 22. srpnja 1979. godine služio je svečanu sv. misu naš biskup g. Matija Zvekanović s ocem Tomom Verešom i upraviteljem župe Stjepanom Beretićem. Odmah poslije svete mise g. biskup je blagoslovio križ za novi toranj. da bi ga djeca u narodnim nošnjama iznijela pred crkvu. Pred velikim mnoštvom bačkih vjernika i građana Bača postavljen je križ i tako dovršen potpuno novi toranj. Dosadašnji polet župljana je jamstvo, da će i preostali dio dugova uskoro biti isplaćen.

Majka Terezija, čije je djevojačko ime Gondža Abadžiju, rođena je u Skoplju prije 69 godina. Svoj život je posvetila odbačenim od svijeta, kupeći po ulicama Kalkute ljude i djecu koji su umirali, i nosila ih pod svoja skloništa, da barem kao ljudi mogu umrijeti kad već nisu mogli živjeti. Osnovala je red »Misionarki ljubavi« koje otvaraju svoje kuće širom svijeta. Nedavno je jedna otvorena i u Zagrebu.

Vjerujemo da će ova nagrada biti novi poticaj za potpuno predanje majke Terezije i njezinih sestara u službi ljubavi.

I naš list se pridružuje brojnim čestitkama upućenih majci Tereziji.

GLAS KONCILIA

SU NAŠE

JEDINE KATOLIČKE

NOVINE.

NABAVITE IH!

MLADI PRINOSE KRIŽ ZA TORANJ U BAČU

100 godina Kalvarije u Subotici

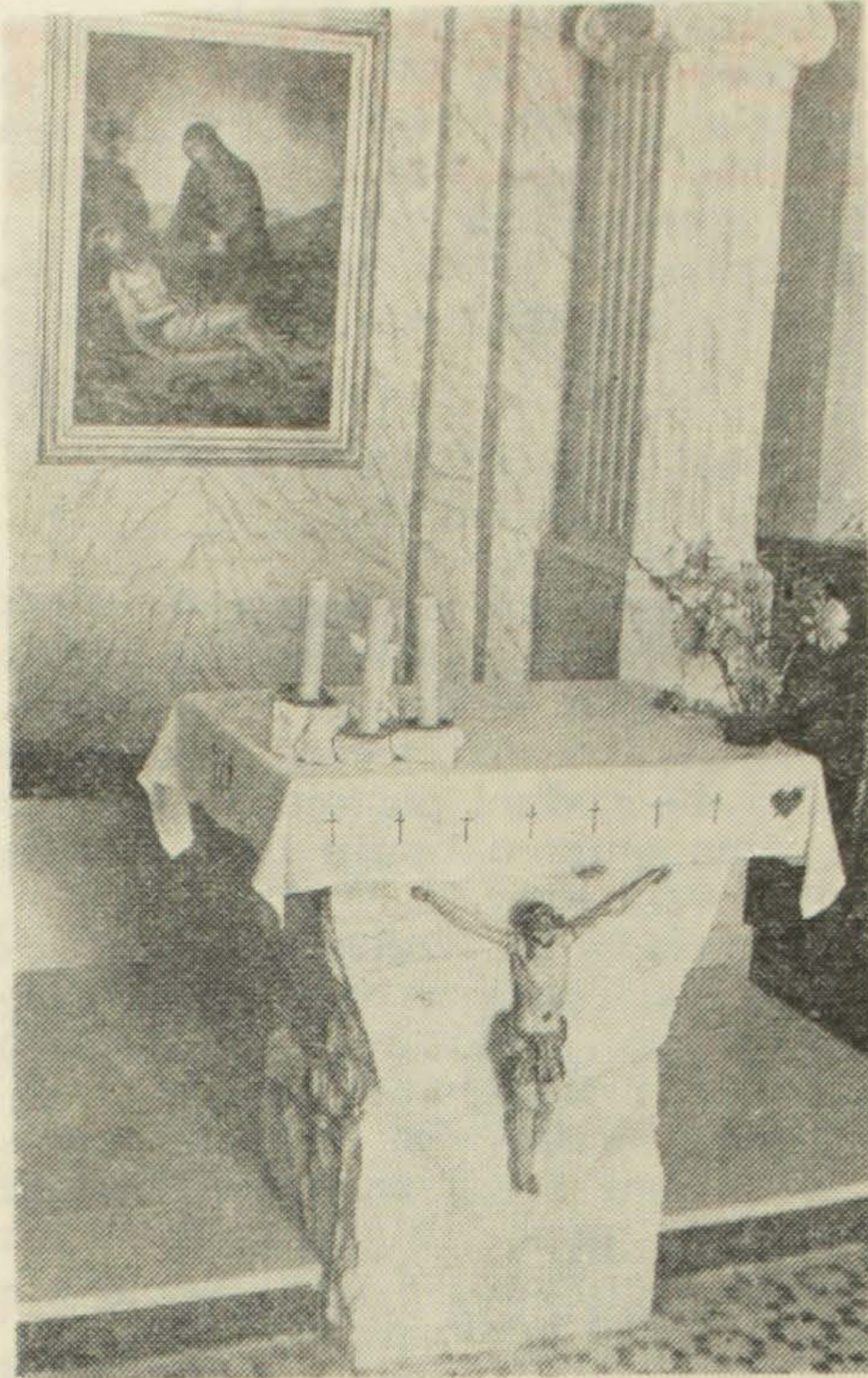
15. rujna 1979. godine Kalvarija u Subotici slavila je svoj jubilej. Na dan Žalosne Gospe (Sedan žalosti Bl. Dj. Marije) kome je kapelica na Kalvariji i posvećena, proslavljena je 100 godišnjica sadašnje Kalvarije u Subotici. Za tu zgodu je generalno restaurirana kapelica koja je podignuta 1877. g. od Vranke Mukić r. Malagurski, i to izvana kao i iznutra i ujedno preuređeno svetište sa oltarom prema puku od prirodnog kamena.

Subotica je imala već prije Kalvariju na mjestu sadašnje željezničke stanice, koja je tada porušena i od naroda, ciglu po ciglu prenešena na ovo mjesto gdje je 1879 godine podignuta. Za tu zgodu smo već prije tri godine htjeli obnoviti Kalvariju, ali nije išlo, jer smo imali malo sredstava. Konačno smo ove godine počeli tako da uradimo barem toranj i prednji dio, pa smo nastavili dalje. Kad smo uradili fasadu mora se i krov obojati i popraviti oluke. Kako će to izgledati, da kapela bude izvana lijepa, a iznutra ružna, zato smo odlučili da se i iznutra izmali. U zadnji čas, preuređan je i novi oltar prema puku. Željezna ograda oko cijele Kalvarije valjda nije ni bila bojana od svojeg postanka. Prvo smo počeli sa djecom. U čitavom radu restauracije Kalvarije učestvovalo je aktivnim radom 70 djece i oko dvije stotine odraslih. Oni su svojim besplatnim radom dane i dane, veoma mnogo pomogli. Na plaćanje nismo mogli ni pomisliti. Sve su to uz samo malu iznimku, bili vjernici župe Isusova Uskrsnuća. Oni su i novčano, a i radom ponijeli glavni teret obnove Kalvarije.

Tako obnovljenu Kalvariju došao je blagosloviti kao i oltar posvetiti msgr Franjo Vujković, jer je naš biskup Matija Zvekanović bio spriječen. 15. rujna poslije podne u 4 sata je bio prvo križni put, zatim konsekracija oltara, i sv. Misa, što je sve vodio g. Andrija Kopilović, dok je u asistenciji bio g. Antun Gabrić i župnik Bela Stantić.

Tako je Kalvarija za svoju 100 godišnjicu postala opet lijepa i spo-

sobna primiti sve one koji se rado druže sa Kristom raspetim i njegovom žalosnom Majkom. Nemojmo zaboraviti Kalvariju! Neka se to vidi na Veliki Petak, Subotu i Uskrs, da smo svi suosjećali s onima koji su je uređivali.

NOVI OLTAR U KALV. KAPELI

PREMJETAJI I IMENOVANJA

Mons, Matija Zvekanović odgovarajući potrebama i mogućnostima naše domaće Crkve imenovao za upravitelja župa slijedeće svećenike. Za župu Mala Bosna MARKA FORGICA, za župu Vrbas PESZNYÁK BÉLA, za župu Sivac PÓSA LÁSZLÓ, za župu Martonoš SAVELIN ZOLTÁN. A za duhovne pomoćnike slijedeće svećenike: za subotičku katedralu MARIJANA ĐUKIĆ, za somborsku župu presv. Trojstva BANKÓ NÁNDOR, za župu Marijana Uzenesnja u Bečeju PÉTER ANTAL, za župu Bački Monoštor ANTE KOPILOVIĆ, za župu Čantavir FRANJO DAVČIK i za župu Bačka Topola BRASNYO FERENC.

Provincijalat Hrvatske franjevačke provincije iz Zagreba dodijelila je na suradnju i izgradnju naše mjesne Crkve slijedeću braću svećenike za subotički samostan; o. LETUS LUKŠA, o. GERHARD HAEK i o. LADISLAV VOJNIC-TUNIĆ, za novosadski samostan; o. BENEDIKT HORVAT i o. KARLO HARMATH, te za bački samostan; o. JOSIP ŠPIHOR.

SUBOTIČANI U BIJELOM ALJMAŠU

Prve nedjelje iza Male Gospe — Rođenja Marijina — Aljmaška Gospa je bila okružena brojnim „čestitarijama“ iz Subotice. Na put je krenulo oko 600 najvjernijih Marijirih štovatelja koji su se htjeli prije zimske hladnoće ogrijati Majčinom toplinom. Crkvena zvona Marijina svetišta u Bilom Aljmašu pozdravila su nas Subotičane pri dolasku i otpratile zvukom u kojem su se naslućivale riječi: „Zbogom, zbogom Marijo!“

Na povratku smo posjetili stari i slavni Bač. U župnoj crkvi nas je dočekao vlč. gosp. Stipo Beretić; u franjevačkoj drevnoj crkvi o. Bernardo Baksa. Nismo mimoišli ni tvrđavu.

Znamo, Marija će nas pratiti i pomagati do slijedećeg viđenja i susreta u Bilom Aljmašu.

BUNARIĆ — PROŠTENJE

Burarić — proštenište kraj Subotice, i ove je godine bilo puno Marijinih gostiju, hodočasnika. Najviše iz Subotice. Ali, se sve više primjećuje želja za dolazak toga dana na hodočašće i iz drugih mjesta, uglavnom Hrvati.

Hodočašće je kao i obično počelo već dan prije, u subotu navečer sa pokorničkim slavljem, zajedničkom sv. Ispovijedi i sv. Misom, dok je uvijek najljepše svečano prenošenje Gospine slike iz kapelice na glavni oltar. Prenosenje bude u procesiji i to sa svijećama uz vesele poklike „Ave, sve, ave Maria!“

Sutradan u nedjelju je na glavnim Misama uz domaćeg biskupa Matija Zvekanović, slavlju je predsjedao msgr Ćiril Kos, đakovački biskup, koji je svojim govorima i ovo proštenišno slavlje uključio u opće domovinsko slavlje Branimirove godine u Ninu.

Na kraju su se svi svećenici našli sa Biskupima na zajedničkom objedu u Biskupiji.

Mnogo vam se zahvaljujem na novom broju „Bačko klasje.“ Svaki put mi donese komadić rodne grude. Sa velikim zanimanjem čitam sve i veselim se da je ovaj list do ostvarenja došao.

s. Imelda

**Čitajte i širite
list naše
domaće crkve**